

Ατομική Συνείδηση

Πριν μερικές μέρες, κυκλοφόρησε μια είδηση στο διαδίκτυο, η οποία πέρασε στα ψιλά. Ασυνήθιστα ψιλά, σχεδόν αόρατη. Αφορούσε σημειώματα, που βρέθηκαν από καταναλωτές μέσα στις τσέπες ενδυμάτων της διάσημης αλυσίδας Zara, σε καταστήματα στην Τουρκία. Ήταν σημειώματα των εργαζομένων. *“Έφτιαξα αυτό το ρούχο που θα αγοράσεις, αλλά δεν έχω πληρωθεί γι’ αυτό”*, ανέφεραν τα χειρόγραφα σημειώματα.

Ως γνωστόν, η Zara είναι εμπορική εταιρεία ένδυσης που ανήκει στον όμιλο Inditex και πρόκειται για τη μεγαλύτερη αλυσίδα λιανικής της Ευρώπης στα καταστήματα μόδας. Ιδρυτής και βασικός ιδιοκτήτης του ομίλου ένδυσης Inditex, είναι, ο Ισπανός Amancio Ortega Gaona, ένας από τους πλουσιότερους ανθρώπους στον πλανήτη. Ενδεικτικά, **το πρώτο εξάμηνο του 2017** ο ισπανικός όμιλος ανακοίνωσε **κέρδη 1,37 δισ. ευρώ**, αυξημένα κατά **9%** συγκριτικά με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2016.

Μια τέτοια είδηση, συνήθως, προκαλεί έντονες αντιδράσεις. Περιέργως, αυτή τη φορά δεν συνέβη τίποτα. Ούτε σαν αναφορά-εκτόνωση στα social media, σαν να λέμε έκανα το καθήκον μου για σήμερα. Αυτή τη φορά, δεν συνέβη ούτε αυτό.

Γιατί όμως ένα τέτοιο φαινόμενο μοιάζει περίεργο; Μπορεί και να μην είναι.

Ίσως είναι άλλο ένα σημάδι μιας ηττημένης κοινωνίας, παραδομένης στα κάθε λογής χτυπήματα, που δέχεται από παντού, δεξιά κι αριστερά, εδώ και χρόνια. Μοιάζει πια ανήμπορη να αντιδράσει, φορώντας οποιοδήποτε ρούχο της ετοιμάζουν, έχοντας υποστεί βαριά ανοσία σε κάθε αρρώστια, που, κάποτε, τουλάχιστον, θα ενεργοποιούσε τα αυτόματα αντισώματά της, συλλογικά και ατομικά.

Κι αν αυτή η δύσμοιρη **συλλογικότητα** έχει κακοποιηθεί βάνουσα, έχοντας απωλέσει το κύρος και τη δύναμή της, τότε τι απομένει; Τι μπορεί να γίνει για τους εργαζόμενους, αυτούς που στέλνουν κρυμμένα μηνύματα απόγνωσης, σαν σκλάβοι ή μελλοθάνατοι, προσπαθώντας να επικοινωνήσουν με τον έξω κόσμο, με τους υπόλοιπους ανθρώπους; Βοήθεια ζητάνε.

Η αλήθεια είναι ότι, τις περισσότερες φορές, το δρόμο προς την κόλαση τον σκάβουμε με τα ίδια μας τα χέρια.

Ο μόνος τρόπος, αυτή τη στιγμή, για να αλλάξει αυτή η κατάσταση, ονομάζεται ατομική συνείδηση ή ατομική ευθύνη, που είναι και πρακτική ευθύνη. Στους νόμους της (αν)ελεύθερης αγοράς, οι μεγάλες αλυσίδες μπορούν πολύ εύκολα να φτάσουν στην πόρτα μας, σχεδόν τη χτυπάνε. Αυτό είναι αδύνατο για τις μικρές, υγιείς βιοτεχνίες, οι οποίες δύσκολα καταφέρνουν να επιβιώσουν. Ο τρόπος για να σπάσει αυτή η βάρβαρη αλυσίδα απαιτεί προσπάθεια. Είναι η σχέση που έχει το βουνό με το Μωάμεθ και το αντίστροφο. Σ’ αυτή την εποχή, σ’ αυτή την προσπάθεια, το διαδίκτυο είναι σύμμαχος. Αρκεί να ενεργοποιηθούμε προς αυτή την κατεύθυνση και να σταματήσουμε να είμαστε αδρανείς.

Διαφορετικά, την επόμενη φορά που θα οργιστούμε με ένα παρόμοιο συμβάν, τα ρούχα μέσα στην ντουλάπα μας θα σκάσουν στα γέλια με την υποκρισία μας και οι εργαζόμενοι θα κλαίνε, ράβοντας στις

τσέπες τα ιδιόχειρα σημειώματά τους, από την αδιαφορία μας.

9/11/2017